

WIE JEZUS VOOR KINDEREN IS EN
WAT HIJ VOOR JEUGDIGEN DOET.

EEN KERSTBOEKJE

DOOR

C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.

UITGEGEVEN

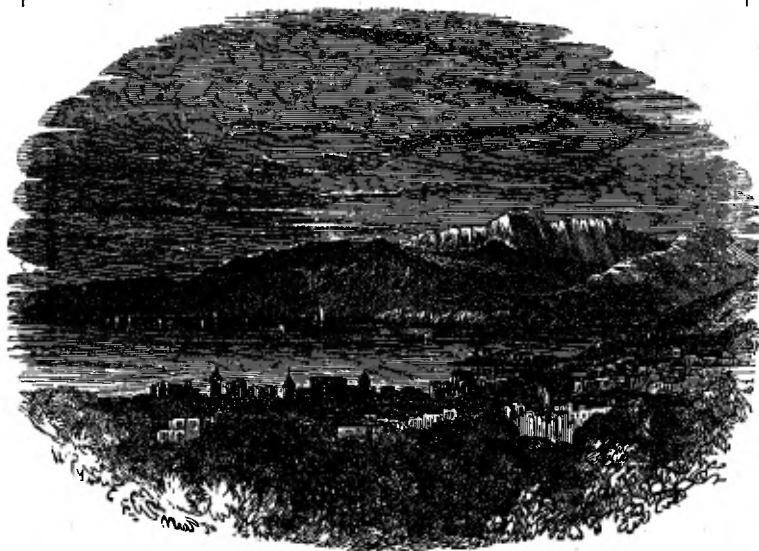
DOOR DE

NEDERLANDSCHE ZONDAGSCHOOLVEREENIGING.

TWEEDE DRUK.

AMSTERDAM,
HÖVEKER & ZONN.

WIE JEZUS VOOR KINDEREN IS EN WAT HIJ
VOOR JEUGDIGEN DOET.

Weder, kinderen, is de blijde Kerstdag daar. Op dezen dag is het over geheel de wereld feest. Waar ook de naam van Jezus, als de voor zondige menschen geboren Zaligmaker genoemd wordt, is het vreugde voor jong en oud, voor rijk en arm. Allen gevoelen in hunne harten nog eene trilling van het lied der engelen: Eere zij God in den hoogen, vrede op aarde, in menschen welbehagen. Was bijna van den beginne het herdenken van Jezus geboorte een huiselijk feest, een feest,

waarbij de kinderen hoofdpersonen waren, niets is nu ook eigenaardiger dan dat het Kerstfeest sedert de opkomst en bloei der Zondagscholen het Zondagschool-feest is geworden.

Wat was de oorsprong der tegenwoordige Zondagschool, der Zondagschool, zooals die nu meer en meer als de godsdienst-oefening der kinderen het voorwerp wordt van algemeene belangstelling? Zoolang er Christenen geweest zijn, zijn ook op den Zondag kinderen onderwezen, maar eerst in de laatste honderd jaren is de Zondagschool eene werkelijke gemeente-inrichting geworden. En nog is zij niet veel meer dan in aanvang. Niet in alle standen der maatschappij wordt zij gewaardeerd en hare vrucht begeerd. Zoolang niet gelijkelijk rijken en armen, aanzienlijken en geringen in de Zondagschool samenkomen, en zij aan allen even lief en dierbaar is, is deze inrichting nog maar in hare wording en in haar lentetijd. Waar evenwel God eene lente geeft, daar bereidt zijne liefde ook den zomertijd; en die zomertijd zal voor ons Vaderland aanvangen, wanneer over het gansche land Zondagscholen zijn, en deze allen zich vrijwillig hebben aangesloten aan eene Zondagschool-vereeniging, die machtig en rijk genoeg is, om in aller behoeften ruim en volledig te kunnen voorzien.

Maar hoe is de tegenwoordige Zondagschool-inrichting ontstaan? Het zal nu juist honderd jaren geleden zijn, dat een zeker boekdrukker in Gloucester in Engeland, Robert Raikes genaamd, door het zien spelen van kinderen op straat, getroffen werd door de gedachte, hoe weinig er geschiedde, om vooral voor kinderen den Zondag tot een godsdienatigen feest-

dag te maken. De rustdag is door God ingesteld na de vol-eindigde schepping. Het eerste menschenleven is dus met een rustdag, niet als rouw- en treurdag, maar als feestdag tot ver-lustiging in Gods heerlijke werken aangevangen. Dit karakter heeft de rustdag niet verloren, nu hij in de opstanding van Jezus uit den dooden ons een nog heerlijker werk van God, onze verlossing van zonde, wet en dood voor oogen stelt. Ach, waarom is de Zondag zoo weinig feestelijk; een dag, die vaak reeds kinderen als de meest vervelende dag der week leeren beschouwen? Ik zal het u zeggen, lieve kinderen. De Zondag is voor jeugdigen en volwassenen daarom zoo weinig feestdag, omdat het hart te weinig bij God en den hemel is; hij doet alleen de gewone drukte wat stilstaan, en vervangt die dikwijls enkel door andere drukte, of door pijnigende ledigheid. Dat is niet Godé een feest vieren en dankbaar blijde zijn over de weldadigheid des hemelschen Vaders. Stelt u eens voor eene groote kinderpartij door uwe ouders voor u gegeven. Als nu uwe jeugdige gasten eens niet samen wilden spelen en blijde zijn, maar deze gingen stil in een hoek druilen, anderen in den gang ruw geweld maken, anderen in de kamer alleen ordeloos dooreen loopen, zou dat aan uwe ouders welbehagelijk zijn; kunt gij meenen, dat zij dit een feestavond zouden heeten? Juist zoo is het met den Zondag. Hij wordt doorgebracht in strijd met den geest des liefderijken hemelschen Vaders, die al zijne kinderen op dien dag blijde wensch te zien; en dit wel zóo, dat ieder er zich bepaald op toelegt, om eene heilige blijdschap zoo algemeen mogelijk te maken. Het is goed op den Zondag ter

kerk te gaan, maar het is verre van genoeg dit alleen en zelfs met belangstelling voor zichzelf te doen. De ware Zondagsviering is blijdschap te verwekken, tot algemeene blijdschap mede te werken, opdat de arbeid der aarde steeds meer als voorbereiding voor den hemel verricht worde. Zoodanige waren Robert Raikes gezindheden en gedachten, toen hij het niet langer kon aanzien, dat kinderen in openbaar kraakeel en onder ruwe straatspelen den van God gegeven feestdag tot een dag van boosheid maakten. En hoeveel erger is daartoe sinds Raikes' dagen de aanleiding en gelegenheid geworden! Toen waren er ook herbergen, maar de Zondag was toen nog niet meer dag van de drinkhuizen dan kerkdag. Had Raikes kunnen voorzien, in welk eene mate het drank drinken bij alle gelegenheden, vooral op den Zondag, zou toenemen onder menschen, die God door zijne zaligmakende genade laat onderwijzen om matig, rechtvaardig en godzalig te leven, hij zou God nog vriger gedankt hebben, die hem de heerlijke gedachte schonk, om kinderen aan de ongebondenheid te ontrukken en aan den regel van Jezus evangelie te gewinnen. Uit kleine beginselen ontstaan, is de Zondagschool reeds bij het leven van haar ontwerper in zijn vaderland algemeen geworden, en nu is haar opkomst en haar voortgang in de geheele Christelijke wereld verzekerd. Die ontwikkeling moge hier spoediger en daar trager zijn, maar zij zal algemeen worden, en het Kerstfeest nog in anderen zin dan door eten en drinken en het ontvangen van speelgoed tot het groote kinderfeest der gemeente maken. De tijd nadert met rassche schre-

den, lieve kinderen, dat de Zondagschool overal aan den dag van Jezus geboorte een eigenaardig feestelijk karakter voor de geheele gemeente zal geven.

Maar hoe gaarne ik met u nog langer over het nu besprokene keuvelde, ik ken uw lust in verhalen en wil u niet langer op mijne verwachte Kerstvertellingen laten wachten. Hopende, dat gij zult willen onthouden wat ik van den Zondag zeide, ga ik tot dat onthouden u aanmoedigen, door u in een paar verhaaltjes te laten zien, wie Jezus voor kinderen is en wat Hij voor kinderen doet.

In de nabijheid van den Kaukasus leeft op Russisch grondgebied eene kleine kolonie, eenvoudige menschen, die door den invloed van Engelsche en Amerikaansche zendelingen van Heidsch bijgeloof tot het Evangelie bekeerd zijn. In betrekkelijke armoede, maar tevreden en rijk door hun geloof, leven deze Christengezinnen in dat bergoord van een weinig landbouw en van hun vee. En geen gelukkiger volk dan zij zou er zijn, indien zij bij hunne tevredenheid in God hun klein deel van het aardsche goed rustig bezitten konden. Maar telkens staan hun oogst, hun vee, ja, hunne kinderen aan de begeerlijkheid der roofzuchtige Circassiërs bloot, die onverwacht hen overvallen, en dan wegsleuren wat zij kunnen. Zoo was in het vorig jaar het weiden van eene gemeenschappelijke kudde aan zeven knapen opgedragen. Aanvankelijk waren allen trouw op hun post, maar toen de tijd verliep, kwam de speelzucht boven en geraakten zij zoo aan de pret, dat koeien en schapen uit het oog verloren werden en al spoedig ook buiten het

weideveld en uit het oog geraakten. Toen moest het verzuim hersteld, en gingen de jongens dapper aan het weder samen-drijven; doch eer hun dit nog was gelukt, werden zij overval-len door een troep Circassische ruiters, die elk een der knapen grepen, in den zadel sleurden en er mede naar hun bergdorp wegstoven. Gij begrijpt, hoe radeloos de ouders dier knapen waren, toen de treurmare zich in het dorp verspreidde. Me-jufvrouw Galloway, de vrouw van een der zendelingen, zond het treurig bericht naar Petersburg, en vroeg dringend, dat men eene som van f 3000 mocht willen bijeenbrengen, die als losprijs werd geëischt. De Heer Venning te Petersburg, aan wien de brief gericht was, verzuimde geen oogenblik om harten te bewegen, opdat de vereischte som mocht bijeenkomen. Zijn eerste bezoek was bij de vrouw van een der Russische generaals, eene vrouw wegens vroomheid en liefdadigheid hem bekend. Toen zij den ramp had vernomen, was haar antwoord: „Geld heb ik op dit oogenblik niet te missen, maar neem dit,” en dit zeggende gaf zij een parelsnoer, „verkoop dit sieraad en moge deze eerste gift door vele gevolgd worden.” Dit kostbaar halssieraad bracht f 750 op, en spoedig groeide dit be-drag tot de som, die door den roover met onverbiddelijke hardheid geëischt werd. Toen de knapen tehuis kwamen verhaalden zij hun lot op deze wijs. Nadat de roovers hen bijna van al hunne kleedingstukken beroofd hadden, waren zij zoo half naakt als hoeders bij de schapen gesteld en hadden niets dan grof brood en water als voedsel en lafenis ontvan-gen. Toen zij onder deze ellende allen moedeloos dreigden

te worden, had een hunner, Philip genaamd, hen om zich verzameld en zeide: „Mijne lieve moeder heeft mij dikwerf verhaald, dat de Heer Jezus altijd de gebeden hoort van hen, die in droefheid en smart verkeerden. Laat ons dan nu samen nederknielen en zijn bijstand vragen.” En nu ging de kleine geloofsheld hen dus voor in gebed: „Lieve Jezus, wees ons genadig. Wij zijn hier als weerlooze lammeren onder de wolven, zie Gij op ons, trouwe en goede Herder, en kom Gij ons tehulp, opdat wij verlost mogen worden.” In dezen geest smeekte hij met hen en leidde telkens hunne gedachten naar boven, om van God uitkomst en sterkte te wachten. Intuschen besloten zij ook eene proef te nemen, of het niet mogelijk ware te ontvluchten. Om dit doel te bereiken zonderden zij dag aan dag een deel van hun soberen maaltijd af, om hun kost te hebben op den langen, onzekeren weg, en verbergden dat onder een grooten steen. Indien zij werkelijk gepoogd hadden, dit plan ten uitvoer te brengen, zouden zij zeker in het gebergte zijn verdoold en van gebrek of door het wild gedierte gestorven zijn. Maar Jezus waakte over hen; en toen zij den tocht wilden aanvangen, bleek het, dat een der honden zoo pas hun brood opgegraven en verslonden had. Met droevige blikken staarden zij op de ledige plek, maar hun weenen veranderde spoedig in juichen, toen des anderen daags een bode uit hun dorp met den losprijs kwam, en als verlost hen met zich voerde. Nu erkenden zij, dat zij den Heer Jezus niet tevergeefs hadden aangeroepen. Hun eigen overleg zou hen den dood hebben in de armen ge-

voerd, maar de lieve Heiland had zonder hun toedoen harten tot hunne redding bewogen.

Lieve kinderen, het is niet te wachten, dat een lot als deze knapen trof, u zal overkomen. Maar het leven is rijk aan moeilijkheden, rampen en tegenspoed. Neemt u dan voor op dit Kerstfeest, om wat u ook treffe, als Philip, het eerst aan Jezus en aan het gebed te denken. Ziende op Jezus en voor God met smeeking nedergeknield zal geen last of leed u ondragelijk voorkomen, maar zult gij altijd nog moed en lust hebben, om het anderen te helpen dragen. Laat mij u dit nog in een ander verhaal toonen, door u te doen zien welk een persoonlijken moed het gelooven in Jezus ook jeugdigen geeft; en prent het u diep in het hart, dat Jezus ons alles is en dat met Hem het hardste juk zacht en de zwaarste last licht wordt.

Twee Engelsche scheepskapiteins hadden met elkander een vriendschappelijken woordentwist over de mogelijkheid om aan boord lijfstraffen te ontbeeren. Hij, die van oordeel was, dat zij door het wreedaardige en de soms lichtvaardige en onzedelijke toepassing meestal meer schadelijk dan nuttig waren, staafe zijne meening met het volgend feit.

„Ik was,” dus verhaalde hij, „omstreeks veertig jaren oud en voerde bevel over het schip Petersham. Het was een oud schip en had zooveel reizen gemaakt, dat het ter nauwernood meer tegen eene geweldige zee bestand was. Intusschen de eigenaars hadden moed aan den ouden romp nog eens eene kostbare vracht te betrouwen, en zoo kon ik niet weigeren mijn leven te wagen. Onze koers was naar Liverpool, en gedurende

acht dagen leverde de reis niets bijzonders op, toen wij op eens op een kleinen ijsberg stootten. Dit geschiedde zeer vroeg in den morgen, vóór zonsopgang. Het ijs boven water was niet meer dan ruim zes voet hoog, daar de ijskolossus zeker voor het grooter deel reeds in het warmer water van den golfstroom afgesmolten was. Daar de schok niet hevig was, meende ik, dat wij er zonder schade waren afgekomen. Toch was ik zeer gramstorig en deelde den man, die op den uitkijk geweest was, eene zware straf toe, en dat zonder billijk onderzoek, of hij den ijsberg had kunnen onderscheiden of niet.

Mijn kajuitsjongen heette Jakob Withers. Hij was veertien jaar oud en deed zijne eerste reis. Ik had hem van zijne moeder, eene weduwe, medegenomen, en haar beloofd, dat ik zou toezien, dat hij goed behandeld werd — namelijk als hijzelf zich goed gedroeg. De weduwe was eene zeer vrome vrouw en zij had haar jongen opgevoed tot den diepsten eerbied voor God, maar daardoor tevens met dat edel zelfgevoel, dat den rechtschappen mensch boven alle menschenvrees verheft. Ik begreep toen van zoodanig karakter niets. Wel zag ik, dat de jongen een helder hoofd had, dat hem alles vlug van de hand ging en hij gewillig tot eene stipte en trouwe gehoorzaamheid was. Maar er was iets in hem, dat mij hinderde; de fierheid, welke hem, als altijd door liefde geleid, eigen was, en die hem zich onverschrokken tegenover alle geweld en dreiging deed toonen. Ik begreep, dat het leelijke trots in hem was, en dat ik die voornaamheid in hem breken moest. Ook zeide ik hem dit, en beduidde hem, toen ik weder een schijn

van zijne fierheid meende te zien, dat ik hem met een eind touw wel klein zou krijgen. Zonder onbeschaamdheid, maar op vasten toon gaf hij te kennen, dat hij bereid was in alles stipt mijne orders te volgen en mij gehoorzaam te zijn, maar dat hij nooit iets laags zou doen, of zich door slagen laten dwingen. Dit enkel woord verwekte bij mijn eenmaal opgevat voornemen mij tot zulk een toorn, dat ik een touw greep en hem sloeg, totdat hij bijna niet op zijne voeten kon staan. Ik vroeg hem, of hij er nu genoeg van had, en zijn antwoord was, dat ik, als de sterkste, hem mishandelen kon zooveel ik wilde, maar dat hij wel voor de rede, maar niet voor geweld wilde buigen. Grooten lust had ik, om den weerlooze, die mij innerlijk mijn ongelijk gevoelen deed, over boord te werpen; maar juist toen ik hem nog eenige slagen geven wilde, zonk hij op het dek neer en liet ik hem aan zijn lot over.

Toen ik daarna de zaak kalmer overwoog, moest ik erkennen, dat Jakob, hoewel niet frisch van lichaam, een der flinkste en getrouwste jongens was, die ik ooit had gehad. Als ik hem iets vroeg, vloog hij als een pijl uit den boog, maar als ik ruw of met vloeken hem wat gelastte, dan toonde hij dien weerzin, dien ik begreep, dat er uit moest, zou hij ooit een goed zeeman worden, en die mij nog bij al zijne goede eigenschappen een gevoel van haat tegen den jongen gaf.

Op zekeren dag, toen het zeer nabij het middaguur was, beval ik hem mij mijn kwadrant te brengen. Hij stond over de verschansing te kijken, en ik begreep, dat hij mij niet had gehoord; maar nu herhaalde ik mijn bevel met een zwaren vloek

en voegde er bij, dat ik hem het touw zou doen voelen, als hij niet vloog als de wind.

„Ik had u niet gehoord, kapitein,” zeide hij op den hem eigen onafhankelijken toon.

„Geen woord,” grauwde ik hem toe.

„Ik meen toch te mogen spreken,” hernam hij, terwijl hij niet met zijne gewone snelheid ging om het gevraagde te halen.

Zijn hlik, zijn woord, zijn weerzin deden mij in een punt des tijds het bloed zoo koken, dat ik hem in den kraag greep en zeide: „Spreek nog eens zoo, en ik ransel u tot gij geen adem meer hebt.”

Voor slagen zal ik nooit buigen,” zeide hij met fiere stem.

En toen heb ik hem geslagen, geslagen tot mijn arm mij zeer deed, maar hij gaf geen geluid.

„Hoe smaakt dat?” zeide ik.

„Gij hebt mij genoegzaam van het leven beroofd, en het is in uwe macht mij dood te slaan.”

Ik had hem om zijne tegenspraak nog wel eene nieuwe dracht slagen willen geven, maar ik bezon mij, dat ik mijne waarning nog te doen had. Toen ik mijn kwadrant had geplaatst, bevond ik, dat de zon den meridiaan reeds gepasseerd was en dat ik dus te laat kwam. Dit maakte mij nog gramstoriger, en den jongen bij zijn kraag vattende, sleepte ik hem naar beneden, deed hem geheel onder in het schip werpen, en zwoer hem, dat hij daar zou opgesloten blijven, totdat hij zijn trotschen nek gebogen had.

Het overige van den dag was een tijd van bitterheid voor mij. Met mijn geweten alleen, werd ik geplaagd door allerlei zelfverwijt en tegelijk door wrevel, dat ik dien jongen niet klein kon krijgen; dat zijne kalme bezonnenheid machtiger was dan al mijn geweld. „Maar ik zal hem klein krijgen,” sprak ik stampvoetend, „bij alle duivels, de honger zal hem buigen of vernietigen.”

Na het avondeten ging ik onder in het schip en riep hem toe, of hij tot schuldbekentenis wilde komen, maar ontving geen antwoord. Te tien uur des avonds herhaalde ik mijne vraag, maar hetzelfde zwijgen had plaats, en toch beweerden enkele matrozen, dat zij hem hadden hooren spreken, ja, zooals zij meenden, om hulp roepen. „Hij zal wel soebatten voor hij dood gaat,” zeide ik, en besloot hem aan zijn lot over te laten, totdat de honger zijn mond opendeede.

Op den volgenden middag ging ik nogmaals, maar alweder ontving ik geen antwoord. Toen het nu echter opnieuw avond werd begon ik ongerust te worden. Ik dacht aan het vele goede in den jongen, aan de weduwe, zijne arme moeder, en hoe hij nu meer dan 30 uren in het scheepshol getoefd had. Licht kon hij reeds te zwak zijn, om nog geluid te geven, en als hij eens werkelijk van honger stierf, begreep ik dat ik het zwaar te verantwoorden zou krijgen. Zoo dan besloot ik naar hem toe te gaan, en te zien wat er van de zaak was, en dan naar bevind van zaken te handelen.

Na een eindweegs over de pakken te zijn voortgekropen, kwam ik aan eene open plaats, die ik mij nu herinnerde, dat

open gelaten was, omdat ik vreesde, dat daar de bevloering te oud was, om een zwaren last te kunnen dragen. Daar klom ik af en trachtte te zien, maar hoorde een zacht geplas van water, alsof ergens het vocht met een straal doorgang had. Eerst kon ik niets zien, maar toen ik een weinig aan het schemerlicht begon te wennen, kon ik op eenigen afstand beneden de plaats, waar ik stond, flauwelijk de gestalte van den jongen ontdekken. Hij scheen op den gebarsten grond te zitten met de voeten uitgestrekt tegen een vat. Ik riep hem toe en meende te zien, dat hij opkeek.

„Jakob,” riep ik, „zijt gij daar?”

En hij antwoordde met zwakke stem: „Ja, help mij. Om Gods wil, help mij. Haal mannen en eene lantaarn, — het schip heeft een lek.”

Ik aarzelde, en nu riep hij met nog meer ernst: „Haast u, ik zal het trachten te houden, totdat gij weer komt.”

Ik toefde niet langer, maar ijde naar het dek en kwam met drie mannen en eene lantaarn terug. Voorzichtig liet ik mij nevens den jongen af, en kon toen nauwelijks mijne oogen gelooven. Drie balken waren geheel door den worm vergaan, en één van de planken was zoo gebroken, dat zij binnenwaarts stond gedrongen te worden, zoodra de jongen ophield tegenstand te bieden. Een zestal dunne waterstralen sijpelde naar binnen en hij was tot op de huid doornat. Ik zag duidelijk, dat de plank wijken zou en liet dus mijne drie man die tegenhonden, alvorens ik zelf den jongen ophief. Nu riep ik nog meer mauschap met planken, handspaken en gereedschap naar

beneden, en met groote moeite en inspanning van alle krachten gelukte het ons het lek gestopt te krijgen en het gevaar te zien wijken.

De plank, die gevaar geloopt had vernield te worden, was zes voet lang en acht duim breed, en zou, ware zij bezweken, een stroom water hebben binnengelaten, dien wij nooit hadden kunnen meester worden. Ik begreep nu, dat dit de plaats was, waar het schip en de ijsberg elkaar geraakt hadden.

Jakob Withers werd in mijne hut gebracht en verhaalde ons daar wat gebeurd was. Kort nadat ik hem in het scheepshol geworpen had, was hij op handen en voeten voortgekropen, en had bij het doffe licht rondgezocht naar eene plek, waar hij zich zou kunnen uitstrekken, daar hij overal vol pijn was. Hier viel hij in slaap, maar hoorde bij het wakker worden een flauw geluid, alsof er ergens water door eene kleine opening binnenkwam. Nu kroop hij naar de open plaats, zag daar werkelijk water inkomen en bevond, toen hij was afgedaald, dat er balken rot waren, en dat het water meer macht kreeg. Toen hij zijne hand op de plank deed rusten, ontdekte hij dat deze gebarsten was, en dat het water het hout naar boven drukte. Duidelijk zag hij in, dat als de vloed van buiten nog slechts één duim winnen kon, het schip meer dan waarschijnlijk zinken moest en verloren was. Ook beseftte hij, dat als hij de plank wist tegen te houden, hij voor een tijd het water keeren kon. Daarom zette hij zich neder, strekte de voeten tegen een vat en riep om hulp. Maar die hulpkreet werd niet verstaan, althans niet begrepen.

Zoo had hij daar ruim twaalf uur gezeten, terwijl het doorsijpelend water hem doornat en ijskoud maakte. Herhaaldelijk had hij er over gedacht, om naar boven te kruipen en daar te roepen, maar het was te duidelijk, dat als hij opstond het water de zegepraal behalen zou. Zijne leden deden hem meer en meer onlijdelijk pijn, maar hij wilde het niet opgeven. Ik vroeg hem, of hij het toch niet zou hebben opgegeven, als ik niet gekomen ware. Zijn antwoord was, dat hij daartoe niet zou hebben kunnen besluiten, zolang er leven in hem was. „Mijne moeder,” zeide hij, „heeft mij geleerd zoo te leven, dat ik bereid mocht zijn ieder oogenblik te sterven. Ook was ik nu bereid en willig om te sterven, en heb minder om mijzelven dan om het schip gedacht.”

De jongen lag daar doodziek en verkeerde lang op den rand des grafs. Met mijn eigen handen verpleegde ik hem en leerde nog meer hem liefhebben uit de vrome gezindheden, die hij in zijn koortsig ijlen deed blijken. Toen hij beter werd, was het eerste wat ik deed, hem vergiffenis smeeken voor het onrecht, dat ik hem had aangedaan. Nu sloeg hij zijne armen om mijn hals en zeide, dat als ik maar vriendelijk jegens hem was, hij mij nooit reden van klagen zou geven. „Kapitein,” zeide hij, „ik ben geen lafaard. Mijne moeder heeft mij geleerd eerbied te hebben voor God en voor mijzelven. Ik kan sterven, maar ik kan mij niet als een slaaf of hond laten bejegenen.”

Nooit vergat ik die woorden. Jakob had mij doen inzien, dat naarmate een mensch meer eerbied voor God en voor zichzelf heeft, en hij dus meer waarlijk vroom is, hij in die ver-

houding minder als een slaaf of dier wil behandeld zijn. Voor altijd had ik geleerd den mensch te eerbiedigen, en dat ieder, die macht ontvangen heeft, er naar moet streven, niet om zijne onderhoorigen te vernederen en verlagen, maar om hen te doen gevoelen, dat men wil, dat zij menschen zijn en uit eerbied voor God zich als menschen zullen laten gelden. Sedert is er nooit weer een slag op mijn schip gegeven. Ik tracht mijn volk te doen begrijpen, dat ik hen als mannen acht, en daarnaar hen wil behandelen, maar dat ik er nu ook op reken, dat zij zich geen vernedering of verlaging zullen waardig maken. Had ik met Jakob gefaald, sedert was ik gelukkig in het winnen van de achting en het vertrouwen van mijn volk.

Jakob Withers bleef nog dertien jaren met mij varen. Nu is hij kapitein, en als een der vroomste ook een der moedigste en beste van onze koopvaardijvloot.

Wie als onze Jakob, zich van jongs aan door eene vrome moeder tot den lieven Heiland laat leiden, om van Hem te leeren hoe te leven, en hoe altijd bereid te zijn om te sterven, zal als hij leeren, geen menschen te vreezen, en de boosheid des goddeloozen leidzaam en moedig te dragen. Ook zal het in den regel blijken, dat, wie zoo den Heer vreest en voor zichzelf eerbied heeft, meer dan iemand kans heeft om, zij het niet terstond, toch eindelijk in het leven wel te slagen.

Prijs f 0.10; 25 Ex. f 2. . .